

Stortingets næringskomité

Saksbehandler: Lars Erik Wallin
Telefon: 48150190
E-post: lars.erik.wallin@nsg.no
Vår referanse: LEW
Deres referanse:

Ås, 30. mai 2021

Høring Prop. 200 S (2021 – 2022), uttalelse fra Norsk Sau og Geit (NSG)

Norsk Sau og Geit er medlemsorganisasjon for sau- og geiteholderne i Norge, med ca. 10.000 medlemmer.

Småfeholdet er viktig for å opprettholde næringsvirksomhet og bosetting over hele landet og en hovedaktør i utnyttelsen av de rike beiteressursene vi har i Norge. Vi utgjør en næring med stor tro på framtida, men må i likhet med andre næringer ha forutsetninger som gjør det mulig å opprettholde et levedyktig småfehold over hele landet.

Sauholdet har de siste 5 - 6 årene måttet leve med konsekvensene av et marked i ubalanse, med lageroppbygging og sterkt fallende priser. Denne næringa har ligget klart dårligst an i landbruket når det gjelder inntekt pr. årsverk.

Nå er markedssituasjonen fullstendig endret. Allerede ved årsskiftet 2019/2020 var det så godt som tomt for sau på reguleringslager og dette har vedvart med underskudd av kjøtt fra sau i hele 2020. For lam var situasjonen litt annerledes, med 2.891 tonn lammekjøtt på reguleringslager i starten av året. Dette lageret var redusert til 1.880 tonn ved årsskiftet 2020/2021, og allerede i slutten av februar var reguleringslageret så godt som tomt.

Markedsregulator Norturas prognoser for 2021 tilsier tilnærmet markedsbalanse for sau og lam i år. Men det har i løpet av våren oppstått et underskudd, noe som nå har nødvendiggjort en viss import av sauekjøtt.

En viktig forutsetning mener Norsk Sau og Geit (NSG) er å opprettholde en variert bruksstruktur. Det er en stor andel små og middelstore bruk, spesielt i saueholdet og disse utgjør ryggraden i næringa. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at det ikke er noen vesentlig endring i bruksstruktur i saueholdet i forhold til det som var 10 år tilbake.

Norsk Sau og Geit har derfor stor tro på at strukturen i saueholdet nå er der den skal være i Norge. I forhold til volum er det nå balanse, men med en bekymring for ytterligere reduksjon i sauetallet.

Det er behov for virkemidler for å stimulere til fortsatt produksjon hos de som driver, for å sikre det nivået vi har i dag.

Geitemelkprodusentene i Norge har gjennomført en storstilt sykdomssanering og en medfølgende oppgradering av driftsapparatet. De rundt 270 gjenværende produsentene har derfor alle forutsetninger for drift framover. Økonomien har vært god i denne næringa, men det er behov for å sikre en utvikling slik at økonomien opprettholdes minst på dagens nivå.

Utmarksbeiting, som småfenæringa baseres på, er helt avhengig av dugnad og samarbeid og at det er nok utøvere å fordele innsatsen på. En satsning på full utnyttelse av de unike beiteressursene vi har i Norge, både i utmarka og i mer gårdsnære områder, garanterer næringsvirksomhet over hele landet. Beitetilskuddene, både til utmarksbeiting og ordinært beitetilskudd er derfor en viktig premis for fremdeles å gjøre beitebrukerne i stand til å opprettholde denne ressursutnyttelsen. I tillegg er det behov for midler til å sikre effektiv drift av beiteområdene. I regjeringens tilbud til landbruket til årets jordbruksforhandlinger ser vi liten vilje til å imøtekomme småfeholdet på dette området.

Både sau- og geiteholdet i Norge er avhengig av stabil og forutsigbar økonomi framover og prisstigning må dekkes opp. Samtidig må det gjøres grep for å sikre at nye generasjoner ser mulighet for å gå inn i næringa og overta. Det er derfor behov for friske midler i begge disse produksjonene.

Utover økning i beitetilskuddene, som i mange år har vært NSGs hovedfokus, må saueholdet ha en økt stimulering til små og i særdeleshet mellomstore bruk.

Geiteholdet må også ha en generell økning i tilskudd, men her er det også behov for grep som å senke kvotetak og økning i tilskudd til kvalitetsslakt på kje, som er en viktig tilleggproduksjon i geiteholdet.

Småfeholdet i Norge bidrar blant annet med matproduksjon på norske ressurser som ellers ikke kan utnyttes, landskapspleie på et høyt nivå, arbeidsplasser og bosetting over hele landet. Men næringa må sikres økonomiske vilkår som gjør det mulig å opprettholde virksomhet framover, både for de som driver i dag og for nye generasjoner som skal overta.

Med hilsen
Norsk Sau og Geit

Ronald Cato Slemmen -s-
styreleder

Lars Erik Wallin
generalsekretær